

က ကြိုး ဝေ ပျာ က် က ချ သ ည်
ဖြိုးဟံသာ

The Hand That Lost The Dancing Steps
PHYO HAN THAR
Translated by
Zaw Tun

DESIGN : KHA LEL (09-792023248)
ART : KO KO LWIN

"ကဗျာဟူသည် ကဗျာ - နီးသည် ဝေးသည် မရှိပါ"

ခေတ်ကြီးသည် ကား "အရိုင်းခေတ်ကြီး" ဖြစ်၍ နေလေပြီ။ နံနက်မိုးလင်းတော့လည်း နံနက်စာအတွက် ပြင်ဆင်ချိန်မှာ ပင် လျှပ်စစ်မီးက ပြတ်တောက်သဖြင့် အလိုလို ဒေါမနသ ပွားရသည်။ ဘယ်သူ့ကိုလဲ ... E.IC ရုံးဌာန တာဝန်ရှိသူများ သို့ မရည်ရွယ်ပါ။ သူတို့ အထက်က တာဝန်ရှိသော နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်သူများကိုသာ ရှိပါစေတော့ကွယ်...။

ဈေးထဲရောက်မှ ကောက်ညှင်းပေါင်းဖြစ်ဖြစ် ဝယ်ရဦးတော့မည်။ ဈေးထဲရောက်သော် ဈေးထဲမို့လို့ ကိုယ်တော်မြတ်အား ထောပနာပြုဖွယ်တွေ က တစ်ခုပြီး ... တစ်ခု။ ဆန်ဈေး၊ ဆီးဈေး၊ သားဈေး၊ ငါးဈေး မှ အစ မုန့်လာဥဖြူတစ်စည်း ဖိဝကျပ်ဆိုပါကလား။ မီးသွေး ၅၀၀/ကျပ်ဘိုးပါ လိုရမယ်ရ ဝယ်ရပြန်ပေါ့။ မီးမွှေးပြီး မီးစွဲပြီဖြစ်သောအခါ လျှပ်စစ်မီးက ဖျတ်ဆိုလင်းပွင့်ပါပကော။ မီးလာသဖြင့် ဝမ်းမသာနိုင်ဘဲ မီးစွဲနေသည့် မီးခဲများကို မြေအိုးလေးထဲ ပြန်ထည့် သိမ်းရပြန်ပါသည်။ အချိန်နှင့်လှ၍ ဇယ်စက်အောင်လုပ်နေချိန်ဆိုတော့ စိတ်မရှည်ချင်စရာ၊ လုပ်ငန်းခွင်အသွား ကားပေါ်ရောက်ပြန်တော့ ကားကျပ်ကျပ် လူကျပ်ကျပ်မှာ ထမင်းချိုင့်က ဟင်းရည်မဖိတ်အောင် သတိထားရပြန်ပါသည်။ ဆီပြန်ဟင်းနီစွူဝမစားနိုင်သော ဘဝလေ။ ကားဒရိုင်ဘာနှင့် စပယ်ယာကား သူတို့၏ ဘဝအမောများကို ဖရဿဝါစာထဲ ထည့်ကာကြိတ်ချေနေလေသည်။ အားကျဖွယ်ပင် ကောင်းနေသေးတော့။ ကိုယ့်မှာ မဆဲတတ်တော့ ခက်

သား။ ပါစင်ဂျာထဲတွင် အသက်လေးဆယ်အောက်များကား သူတို့ ၏ သည်းခံနိုင်မှုအချက် အခြာဖြစ်သော Facebook သုံးခြင်းအာရုံထဲနစ်လျက်။

ဂျာနယ်တိုက်သို့ရောက်လေလျှင် လက်မှတ်ထိုးစားပွဲမှာ လူရှင်းနေသည် ။ ရောက်သည့် အချိန်ပါရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးစဉ်မှာ ပင် "၁၀ နာရီခွဲ ကျော်ရင် မင်နီတားပြီးအောက်မှာ လက်မှတ်ထိုးသူတွေကို ၅၀၀ဝိ / ဖြတ်"ဆိုသော ဂျာနယ်ထုတ်ဝေသူ၏ အမိန့်ချမှတ်သံကို ကြားနာလိုက်ရသည် ။ ဧကန္တ Designနှင့် ယမန်နေ့ညကပြဿနာတက်ပြန်ပြီထင်ရဲ့ ။ ကိုယ်ကတော့ တာဝန်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် သတင်းစာကိုသာ မျှော်မိသည် ။ မကြာမီပင် သတင်းစာနှင့် ဂျာနယ်တစ်ထပ်ကြီးက ကိုယ့်စားပွဲပေါ်ရောက်လာ၏။ စိတ်ချမ်းသာဖွယ် သတင်းကား ရှားလှလေသည် ။ အထိန်းသိမ်းခံကျောင်းသားများ အစာငတ်ခံခြင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံရောက် အလုပ်သမားလေးနှစ်ဦးကို မျက်မြင် သက်သေမရှိသော လူသတ်မှုဖြင့် ထိုင်းတရားရုံးမှ သေဒဏ် အမိန့်ချလိုက်ခြင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ကျောက်မြောင်းနေ မော်ဒယ်လ်အေးချမ်းမြတ်မိုး၏ လည်ပင်း ဓါးထိုးသွင်းသူအား ထောင်ဒဏ် ၁၀နှစ် ချလိုက်ခြင်း (မြန်မာလူမျိုးတို့ ဈေးနှုန်းချိုလှချည့်)။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမှိုက်ကောက်ခြင်းသတင်းကို ရခိုင်အလုပ်သမားနှစ်ဦး သေဒဏ်သတင်းက ဖုံးသွားတော့ပြီ။ လူမျိုးရေးက အကြောင်းမဟုတ်၊ ကိုယ့်နိုင်ငံသားအပေါ် အခြားနိုင်ငံက မငဲ့လိုက်ပုံ ၊ အိမ်နီးနားချင်းမဝီသပုံ ဘယ်သူလာကယ်ကူပါ့မယ်။ အဲသည် အချိန်မှာပဲ ဖြိုးဟံသာထံမှ ဖုန်းခေါ်သံဝင်လာသည် ။

"ဆရာမ ... ကျွန်တော် ရန်ကုန်ရောက်နေပြီ ၊ ဘယ်တော့တွေ့ရမလဲ ဒီနေ့တော့ ရန်ကုန်ကဗျာဆရာ တွေနဲ့ ခု ကျွန်တော်တွေ့နေလို့ ..."

ဪ ... သူရောက်လာပေပြီပဲ မန္တလေးမြို့ကြီးကလူငယ်ကဗျာဆရာလေး ဖြိုးဟံသာ။ လူထုဒေါ်အမာ နှစ်(၁၀၀)ပြည့် ပွဲအပြီး တောင်သမန် အင်းစပ် မယ်ဇယ်ပင်ကြီးအောက်မှ ကဗျာဝိုင်းတွင် သူကို စတင်တွေ့ခဲ့သည်။ မန္တလေး ကဗျာဆရာမ ၄ ယောက်နှင့် ဆုံခဲ့သောနေ့ကို ဘယ်လိုမှ မမေ့နိုင် ရန်ကုန်မြို့နေသူ ကဗျာဆရာမအချင်းချင်း နှစ်ဦးဆုံဖို့ တောင်ခက်လှပေါ့။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကဗျာဆရာမရှားသလား ... မရှားပါဟု ဖြေရမည်ပင်။ သို့သော်ကဗျာဘာသာစကားတို့ ကွဲပြားလာမှုကို ကိုယ်တို့ တစ်တွေ မတွန်းလှန်နိုင်ပါ။ ခေတ်အရိုင်းကို အလျားလိုက် ဖြတ်သန်းနေကြရသူများ အနေနှင့် ရင်ပွင့်ထွက်လာသည့် ကဗျာများ အပေါ် ခံစားနားလည်ကြည့် စို့လား။ ကဗျာဆရာ / ဆရာမ ... ကဗျာချစ်သူများက အကြီးတကွ အကြီးဆုံးဖြစ်ပုံရသည့် မယ်ဇယ်ပင်ကြီးအောက်၌ တစ်စုတဝေးကြီး ဆုံမိကြသည်။ ဆရာမ ယဉ်ယဉ်နု(မန္တလေး)က ကဗျာရှည် နှစ်ပုဒ်ရွတ်ဆိုပြီး ဝတ္ထုရေးသူအနေနှင့် ကဗျာရွတ်ရခြင်းကို တောင်းပန် စကားပြောရာ ရင်ထဲမှ ကိုယ်ပြုံးမိပါသည်။ စာရေးဆရာတော်တော်များများ တွင် ကဗျာနှင့်စခဲ့သူများ ပါဘိ။ အချို့က စကားပြေနှင့်အောင်မြင်သည့်အခါ ကဗျာနှင့်အလှမ်းဝေးသွားကြ၊ အချို့ကဗျာနှင့် ယတိပြတ်စွန့်ခွာ။ ဆရာမယဉ်ယဉ်နု၏ ကဗျာရှည်ကြီးကို ခံစားပြီးသော် "ဆရာမ ဘယ်တော့မှ ကျွန်မကဗျာဆရာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ မပြောပါနဲ့ နောက်မရေးတော့ဘူး ဆိုလာလည်း မလုပ်ပါနဲ့။ ရင်ထဲမှာ ဖုံးဖိထားနိုင်တော့ရင် ကဗျာအဖြစ်ဆရာမ ရေးဖြစ်ဦးမှာ မဟုတ်ဘူး လား" ဆိုတော့ ဝန်ခံသည့်သဘောဖြင့်ခပ်ရှုရှု ပြုံးနေပါသည်။ ကဗျာများ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရွတ်နေချိန်တွင် ဖြိုးဟံသာ ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

"ကျွန်တော် ကဗျာစာအုပ်အတွက် အမှာ စာလေးရေးပေးဖို့ ပါ" မန္တလေး ကဗျာဆရာမ ခရမ်းပြာက နင့်ဟာနင် ပြောလေ ... ဆိုတဲ့ စကား

သံနောက်မှာ ဖြိုးဟံသာထံမှ ထိုစကားတစ်ခွန်းထွက်လာခြင်းပင် ရုတ်တရက်ကြီးလာပြောပြီး ရုတ်တရက်ကြီး ထပြန်သွားခဲ့သည်။ ။ ညဘက်တွင် ရန်ကုန်သို့ ကားပြန်မထွက်မီမှာ ရွှေမန္တလေးည ပလက်ဖောင်းပေါ်က လက်ဘက်ရည်ဆိုင်လေး၌ သူနှင့် တစ်နာရီနီးပါး စကားပြောခွင့်ရသည်။ ။ ကျွန်မ၏ အပြောအဆိုတွေက ဝုန်းဒိုင်းကျနေသလောက် သူအသံက ခပ်အေးအေး။ သင်းသင်းအေးထိန်၊ ခရမ်းပြာ၊ မိုးနင်းဝေ တော်ဝင်နှင်းဆီတို့ နှင့် သည် တစ်ခေါက် မခွဲနိုင်ခွဲမရအောင် စေးကပ်ငြိတွယ်ကြသည့်အထဲ ဖြိုးဟံသာ၏ ကဗျာစာအုပ် ထုတ်ဝေရေးက ကိုယ်အား ထပ်မံညှို့ငင်ပြန်ပေါ့။ ခု...သူက ရန်ကုန်ရောက်နေပြန်ပါသတဲ့။ ။ ယခုပင်သူတို့ ဆုံဆည်းနေသည့် လပြည့်ဝန်းလက်ဘက်ရည်ဆိုင် (၃၄လမ်း၊ ရန်ကုန်) ဆီ အပြေးသွားချင်လှသော်လည်း လက်ရှိတာဝန်ကျရာ ပညာရတနာဂျာနယ်နှင့် တံလျှပ်ဂျာနယ်က ကိုယ်စိတ်အလိုရှိတိုင်း မသွားလာအောင် တစ်ဖက်စီဆွဲထားကြသည်။ ။ ဖြိုးဟံသာက ကျွန်တော်ရန်ကုန် ကဗျာဆရာတွေနဲ့ တွေ့လို့ ဆိုလာပါသော်လည်း ရန်ကုန်မြို့နေ ကဗျာဆရာများ သည် ရန်ကုန်သားမဟုတ်ကြ၊ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဖြစ်သည်။ ။ ဘယ်ကဘဲလာလာ၊ ကဗျာအောက်တွင် တစ်သွေးတစ်သားတည်း ဖြစ်သွားလေ့ရှိသည် မှာ ကဗျာလောကသားများ ၏ ချစ်စဖွယ်အကျင့်စရိုက်ဟု ဆိုရတော့မည်။

"ကကြိုးပျောက်ကချေသည် ... တဲ့

သူကဗျာစာအုပ်ကြမ်းလေကို တစ်ရွက်ချင်း တစ်ပုဒ်ချင်းဖတ်မိပါသည်။ ။ သူကဗျာစီးဆင်းမှုက သူ့လေသံနယ်အေး၏။ အဖုံးသရုပ်ဖော်ပုံကို ကြည့်မိသည် နှင့် အမိမြန်မာနိုင်ငံမြေပုံကို ဘာကြောင့်ထင်မြင် ယောင်မိပါလိမ့်။ ကဗျာတွေကို တစ်ပိုဒ်ချင်း တစ်ပုဒ်ချင်း အကြောင်းအရာ တစ်ခုချင်းခံစားကြည့်သည့်အခါ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမှီပြု

ကောက်ခြင်းကို မေ့သွားသည် ။ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးခြင်း၊ ယဉ်ကြောပိတ်
ဆို့ခြင်းတို့ ကို မေ့သွားသည် ။ FaceBookထဲမှ မချေမငံသံတွေမှ သွားသ
ည် ။ ၄ နှစ်သမီးလေးကို အသက်(၇၀)က မုဒိမ်းကျင့်ရန် ကြိုးစားခြင်းကို
မေ့သွားသည် ။ ထိုင်းနိုင်ငံလိပ်ကျွန်း လူသတ်မှုတရားခံ အဖြစ်သေဒဏ်
ချမှတ်ခံရသူ ရခိုင်လူငယ်လေးနှစ် ဦး၏ (၇)ရက် အတွင်း အယူခံခွင့်ကို
မေ့သွားသည် ။ မတရားမှုတွေကို လက်ရှိသမ္မတ ဖြေရှင်းပေးမလား
နိုင်ငံတော်အာဏာ လွှဲပြောင်းယူမည့် အနိုင်ရပါတီ ခေါင်းဆောင်က က
ယ်တင်နိုင်မလား အတွေးပွားနေကြဆဲ ကာလကိုမေ့သွားသည် ။ က
ဗျာများ ကောင်းသည် မကောင်းသည် ကို ဘယ်လိုစံ
ဘယ်လိုပေတံဖြင့် တိုင်းတာကြပါသလဲ။ ဖတ်ရှုခံစားသူ၏ အာလှနှင့်တို
က်ရိုက် အချိုးကျသည် ဟု ကိုယ်ယူဆထားသည် ။
နတ်သျှင်နောင်ရတုများ သည် ရှင်ငြိမ်းမယ်ဖွဲ့သည့် စာများ လောက် ကို
ယ့်ကို မညှို့နိုင်ခဲ့။ ရတုမှာ ဘုရင် ၊ ရတုဘုရင်နတ်သျှင်နောင် မှန်ပေငြား
၊ ကောင်းလှပေငြားလည်း အနန္တသူရိယ၏ မျက်ဖြေလင်္ကာနှင့် ဝန်ကြီးပ
ဒေသရာဇာ၏ ယာသမား၊ ထန်းသမား ကျောချင်းများ လောက် ကိုယ်မ
စွဲ။ စိတ်ကြမ်းဘဝကြမ်းလှပေသော ကိုယ့်ကို ဖြိုးဟံသာ၏ ကကြိုးပျော
က်ကချေသည် က ချောခေါ်နေသည် ။ ကိုယ့်ရင်ထဲ စမ်းချောင်းလေး တ
စ်စင်းဖြတ်စီးနေလေပြီ။ ရေစီးသံမပြင်းလှ၊ ခပ်ငြိမ်ငြိမ်လေးစီးသည် ။
အညာမှ ကြွေကျသောပွင့်ကြွေတချို့ မျောလာသည် ကို ခံစားမိသည် ။ ၄
က်အော်မြည်သံက ချောင်းရေစီးသံထဲ ဖောက်ထွက်လာသည် ။ တောသ
မီးပျို၏ ရေခပ်ဆင်းရာခြေသံဖွဖွ ကိုကြားရသည် ။ နွားကျောင်းသား၏
ပုလွေကြူးသံ၊ ဗေဒါပင်၏ ဒိုင်ဗင်ထိုးဟန်၊ အပျိုတွေရေခပ် အဆင်းမှာ
ကာလသားတို့ ချောင်းဟန့်သံ၊ ချောင်းရေထဲမှ ငါးတစ်ကောင်ကို ဗျိုင်းနှ
စ်ကောင်က အလှ အယက်အမိ အရ ထိုးသုတ်နေပြန်။ ဘယ်ကနေ ပစ်

လိုက်သည် မသိသောခဲတစ်လုံးကြောင့် ကိုယ့်အာရုံထဲနောက်သွားရပြီ။

ပြည်တွင်းစစ် ...

ဪ "ပြည်တွင်းစစ်"တဲ့ လေ၊ ဖြိုးဟံသာကသည် သို့ဖွဲ့ ပါသည် ။

နှစ်ဖက်စလုံးတူးဖော်ထားတဲ့

ခပ်နက်နက် မိုက်တွင်းလေးထဲ

ကိုယ်စီရဲ့ ရတနာတွေ

အားကျမခံပစ်ထည့်ကြတဲ့ ပွဲ ... ကိုယ်လည်း ပဲ အဲဒီတွင်းထဲ ရတနာ
တွေ ပစ်ထည့်ခဲ့ဖူးပါရဲ့ ဖြိုးဟံသာရေ ။ ။

Poetry Has No Distance or Discriminations

The Present sees the world full of frustrations. As the day broke, while breakfast was being prepared, the power supply was cut out, which triggered off my fury. Furious over who? Not over the authorities of PEC, but over the ruling government above. Let it be, I would buy some boiled glutinous rice at the market. When I got to the market, things aroused me to lauding the gracious Ruler_ the price of the daily commodities such as rice, oil, meat and fish, and even a small bundle of radishes at the price of K. 600! Even the price of charcoal was K. 500, but I couldn't avoid to say no. I made fire with the charcoal, and it was when the yellow flames flared up that the long-awaited electric bulb flashed up once again. I wasn't happy about that. In a hurry I had to put out the burning red embers and keep them in a little earthen pot for further use. It was very frustrating to do this, to do that, under the time pressures. On my way to work I had to take a bus, and there again, I had to take good care of my meal box not to get split, jammed in the bus. I can't afford to eat a decent meal with oily meat, Life's like that. Poor bus driver and the ticket collector, they had to crush their fatigues

of life them an outlet of feeling. Among the passengers, those below forty were engrossed in Facebook, where their patience found their way in.

When I got to the Press of my journal, the table where the sign-in book was kept was clear. I signed in, and wrote down my arrival time. I overheard the journal publisher saying to someone, "If the staff comes later than 10:30, his or her name shall be underlined in red ink, and K. 5,000 shall be cut from his or pay." The publisher and the designer must have had a row the other night. I just waited for the newspaper to start my new day at the workplace, Soon a large pile of newspaper and journal came to my table. Not much good news. "Hunger strike of Student in Detention", "Death Penalty to Myanmar Workers in Thailand by the Thai Court of Justice", "Ten Years' imprisonment to the Murders who cut the throat of the model Aye Chan Myat Moe of Kyaungmyaung. Yangon (Myanmar Justice So Cheap)". The news of death penalty to two Rakhi ne workers had eclipsed the news "Daw Aung San Suu Kyi Pick up Litters". It's not the concern of the nationality, but the way our citizens have been unfairly treated in another country that is not a good neighbouring country. Who would help us out? It was at this moment that I received a call from Phyto Han Thar.

"Sayama, I'm already in Yangon. When can I see you? Sorry I'm busy today because I'm seeing some poets of Yangon."

Oh, at last he came. A young poet named Phyto Han Thar from Mandalay. I met him at the Poetry Corner beneath the shady Meze tree by the Taungthaman lake. I will never forget that day when I met four poetesses of Mandalay. It's so hard for two poetesses living in the same city Yangon to make an appointment to meet each other. I would say no if some one questions me, is the number of poetesses low in Myanmar? But none of us can deny that the language of poetry has changed over the years, Shall we appreciate the poem that burst out from the hearts of those who have been swept along through the period full of frustration? The poets, poetesses, and poetry lovers met beneath the biggest Meze tree. First the poetess Yin Yin Nu (Mandalay) recited two long poems. Actually she is a novelist, so she apologized the audience for her poetry recitation. I smiled to myself. Many writers of course began their career of writing with poetry. When some writers became a successful prose writers, they usually detach themselves from poetry. Some even gave up poetry writing for good. After listening to her poems. When novelist, "You never say you are not a poet. And never say you'll stop writing poems. When things jammed inside, I think you won't hide your pent up feelings inside, but you'll express them in black and white, won't you?" She gave me a shy smile in confession. It was when the poetry recitation was beings in full swing that Phyto Han Thar came.

Just after the poetess of Mandalay Khayan Pyar gave him a pu

sh, saying, "Say it yourself," Phyto Han thar said, all in a sudden," May I request you to write a foreword for my poetry book." Then he left all in a sudden, In the evening, before the express for Yangon departed, I had a chat with him for nearly an hour, sitting at a short table with stools on the pavement at a tea shop on the evening of Mandalay. I talked with gusto while he talked quietly. While my heart was so strongly tied to poetesses of Mandalay Thin Thin Aye Htein, Khayan Pyar, Moe Hnin Wai and Tawwin Hnin Zi, the thought of publishing Phyto Han Thar's poetry book had already held me in glittering fascination. Now he said he was in Yangon. I wished I would rush towards the Hla Pye Wun teashop (on 34" Street, Yangon), "the writers' tryst" but the duties of the Pyinnyar Yadanar Journal and the Tanhlyet Journal had gripped my leg from each side. Though he informed me he was having a meeting with his poet friends of Yangon, these poets are not actually the natives of Yangon, but from all parts of the country who had come and settled here. No matter where they come, they are all one when standing under the roof of poetry. This I must say is the admirable aspect of these poets' personalities.

"The Hand that Lost the Dancing Steps" shuffled one page after another of his poetry book. His poems embody the same voice of his—a cool and pleasant flow of the lines. The illustration of his book unaccountable made me recall the map of Myanmar. Why? I wondered. I appreciated his poems one after another. Then the ne

ws of Daw Aung San Suu Kyi's cleaning the litters went out of my mind. So did the news of rocketing prices of the commodities, the case of a seventy year old guy's rape of a four year old girl; so did the appeal that the two poor Rakhine victims, who have been sentenced to death in Thailand, could make. Whether the present President could solve the ongoing acts of injustice or not, whether the opponent leader who has made a landslide victory in the election and who will be handed over the state power could come to rescue or not, such controversial issues had all gone out of my mind. What sort of yardstick would you use for judging the value of poems? From my opinion it depends on whether the writer's message matches with the reader's feelings. The Ratus of Natshinnaung, the poet of the olden days, had failed to please me, if compared with writings of Shin Nyein Me, the poetess of the common class of those days. Though the former has often been ranked as the King of the Ratus, I was not captivated by his poems, if compared with the poems on the Toddy climber and the Peasant by Wungyi Oade tha Razar and the Verse submitted to the propitiation of His Majesty by the exiled officer Ananddathuriya. In fact my life has not been a bed of roses, but a bed of thorns, and my aggressive personality was then gently taken away by the Hand that Lost the Dancing Step! While reading Phyo Han Thar's poems, I felt a cool stream was flowing inside me_sweetly, and gently. I felt some fallen flowers floated along. A bird chattered above the babbling sound of the

stream. My ear could sense a country damsel treading on her light fantastic toes down to the stream to fetch water on a beautiful evening, then the sweet of a young cowherd's flute. Then I could see in my mind's eye how the water hyacinth had turned her head upside down, the boisterous young lads making a fake cough, and drawing the attention of the damsels, there the two paddy birds fighting for a fish in the stream... A stone flung from somewhere then disturbed my mind. Civil War! On the subject of the civil war Phy o Han Thar wrote as follows:

Both sides dig deep

This dark pit;

Each ceremoniously and in rivalry

Throw precious stones!

In fact, I was one those who have thrown precious stones into that pit, Phy o Han Thar.

Ma Ei
